CHÙA BÀ MỤ

HÀNH LANG TÂM LINH VĂN HOÁ SINH THÁI TRẢI NGHIỆM ĐÔNG-TÂY

Ý tưởng thành lập một thực thể văn hóa - tâm linh mang tên **Chùa Bà Mụ** tại vùng đầu nguồn Hương Sơn là một sáng kiến nhân văn sâu sắc, mang tính kết nối trọn vẹn giữa **tôn trọng tự nhiên, tri ân cội nguồn và tôn vinh nhân kiệt**

(lxnghia 27/7/2025)

Dưới góc nhìn về hành lang Tâm Linh Văn hoá Sinh thái và Sinh kế dược Đông - Tây tỉnh Hà tĩnh, sáng kiến đột phá khoa học Giác ngộ này có ý nghĩa rất đặc biệt:

1. Ý nghĩa tâm linh: Hiện thân của "Đạo mẫu sinh thái" và Tri ân Đất Mẹ

- **Biểu tượng dòng nước nguồn:** Đỉnh Bà Mụ (1379m) là mái nhà chung gọi nước về cho dòng Ngàn Phố, nuôi dưỡng toàn bộ lưu vực hạ du. Việc lập chùa hay đền thờ tại đây mang triết lý thờ *"Mẹ Thiên Nhiên" (tương tự như tín ngưỡng thờ Mẫu Thượng Ngàn của người Việt),* thể hiện đạo lý "*uống nước nhớ nguồn*".
- **Sự hoà hợp tâm linh:** Ngôi chùa này không chỉ là nơi thờ tự tôn giáo thuần túy, mà sẽ là **trọng tài đạo đức sinh thái**. Nơi con người đến để soi chiếu lại bản ngã, học cách "phụng dưỡng thiên nhiên" như triết lý Phụng dưỡng Thiên nhiên. Đó là biểu tượng ghi nhận công lao của đại ngàn đã ôm ấp, bảo vệ mảnh đất Hương Sơn để sinh ra mạch ngầm hiền tài qua nhiều thế hệ.

3. Ý nghĩa Văn hóa - Xã hội: Tôn vinh vùng đất "Địa linh sinh Nhân kiệt"

- **Nơi phát tích của dải văn hóa Ngàn Phố, Ngàn Sâu, Sông La, Sông Lam, Hồng Lĩnh:** Đi qua các vùng địa linh nhân kiệt, dân ca ví giặm xứ Nghệ như Hương Sơn, Đức Thọ, Nghi Xuân.
- **Thông điệp giáo dục thế hệ trẻ:** Một ngôi chùa đặt tại vùng lõi bảo tồn đa dạng sinh học đầu nguồn sẽ là minh chứng lịch sử sống động. Nó nhắc nhở các thế hệ sau rằng: Sinh khí của một vùng đất (Địa linh) quyết định tầm vóc của con người (Nhân kiệt). Giữ được rừng đầu nguồn, giữ được sự linh thiêng của Đỉnh Bà Mụ chính là giữ gìn mạch sống để quê hương tiếp tục sản sinh ra những người con có đức, có tài giúp nước, giúp dân.

4. Ý nghĩa thực tiễn: Cú hích cho Du lịch Tâm Linh – Sinh thái – Văn hoá & Sinh kế Dược

- **Điểm nhấn văn hóa:** Chùa Bà Mụ sẽ kết hợp cùng Quần thể di tích Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác tạo thành một trục văn hóa - sinh thái - tâm linh hoàn chỉnh cho Hà Tĩnh
- **Bảo tồn logic nương tựa:** Ngôi chùa có thể được thiết kế theo lối kiến trúc sinh thái (Eco-Temple), ẩn mình dưới tán rừng, sử dụng vật liệu tự nhiên và là nơi gìn giữ, nhân giống các loài cây thuốc quý trong chuỗi **Nông nghiệp Dược**.

5. Khuyến nghị về phương thức thực hiện:

Để ý tưởng này mang lại giá trị cao nhất và tránh bị thương mại hóa, Nhà nước và cộng đồng nên tiếp cận theo hướng **"Đồng quản trị văn hóa sinh thái"**:

- **Xây dựng bằng tâm nguyện cộng đồng:** Nên huy động nguồn lực xã hội hóa từ những người con thành danh của đất Hà Tĩnh, sự đóng góp tự nguyện của nhân dân và các nhà khoa học, thay vì sử dụng ngân sách (xã hội hoá).
- **Gắn liền với Khu bảo tồn:** Ngôi chùa phải là một phần hữu cơ của Khu bảo tồn đa dạng sinh học đầu nguồn sông Ngàn Phố, đóng vai trò như một "*Hành lang Tâm linh Sinh thái và Hòa bình Đông- Tây"* giữa con người và muôn loài sinh linh dưới đỉnh Bà Mụ.

Ý tưởng này nếu được đệ trình và thông qua sẽ là một nghĩa cử văn hóa đỉnh cao của thời đại kinh tế tuần hoàn xanh – thời đại mà con người biết dựng chùa để cúi đầu tạ ơn và bảo vệ sự chở che của Mẹ Thiên Nhiên thay vì cầu xin tài lộc.

Nếu các lãnh đạo cấp trên cho phép, chúng ta có thể phác thảo một **bản kiến nghị ý tưởng sơ bộ** để làm rõ hơn về kiến trúc xanh hoặc mô hình quản trị cho ngôi chùa đặc biệt này theo Nghị Quyết TW số 57 và Nghị định số 169/NĐ-TTg/2026 về đột phá sáng tạo Khoa học Công nghệ tại vùng biên giới Cửa khẩu Quốc tế Cầu treo./.